

KONFERENSIYALAR COM

ANJUMANLAR PLATFORMASI

**VIII RESPUBLIKA ILMIY-
AMALIY KONFERENSIYASI**

**YANGI DAVR ILM-
FANI: INSON UCHUN
INNOVATSION G'OYA
VA YECHIMLAR**

APREL, 2026

ISSN 3093-8791

ELEKTRON NASHR:

<https://konferensiyalar.com>

ANJUMANLAR PLATFORMASI

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR

**VIII RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYASI MATERIALLARI**

2026-yil, aprel

TOSHKENT-2026

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
VIII Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
2-jild, 8-son (aprel, 2026-yil).– 150 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

ISSN: 3093-8791 (onlayn)

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2026-yil, 24-aprel

Mas'ul muharrir:

Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur to'plamda "Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar" mavzusidagi VIII Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari jamlangan. Nashrda respublikaning turli oliy ta'lim muassasalari, ilmiy markazlari va amaliyotchi mutaxassislari tomonidan tayyorlangan maqolalar o'rin olgan bo'lib, ular ijtimoiy-gumanitar, tabiiy, texnik va yuridik fanlarning dolzarb muammolari va ularning innovatsion yechimlariga bag'ishlangan.

Ushbu nashr ilmiy izlanuvchilar, oliy ta'lim o'qituvchilari, doktorantlar va soha mutaxassislari uchun foydali qo'llanma bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, innovatsion yondashuv, zamonaviy fan, fanlararo integratsiya, ilmiy-tadqiqot, nazariya va amaliyot, ilmiy hamkorlik.

Barcha huquqlar himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2026-yil

© Mualliflar jamoasi, 2026-yil

MUNDARIJA

FIZIKA-MATEMATIKA FANLARI

Valijonova Shaxzoda

n-TARTIBLI CHIZIQLI O'ZGARMAS KOEFFITSIYENTLI BIR JINSLI BO'LMAGAN
DIFFERENSIAL TENGLAMALARNI ANIQMAS KOEFFITSIYENTLAR USULIDA YECHISH 6-9

Mullaboev Omonboy, Bo'riyev Yusufjon

KO'P TILLI PARALLEL KORPUS ARXITEKTURASI VA GAPLARNI AVTOMATIK
MOSLASHTIRISH ALGORITMI 10-15

Soyipov Jasurali, G'aniyeva Maxfuza

FIZIKADAN MASALALAR YECHISH ORQALI O'QUVCHILARDA
TADQIQOTCHILIK KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISHDA PISA
TADQIQOTLARINING AHAMIYATI 16-19

IQTISODIYOT FANLARI

G'ofurov Rashidjon, Nishonov Akmalxon

KICHIK BIZNES SUB'EKTLARI TOMONIDAN TO'LANADIGAN SOLIQLAR VA
MAJBURIY TO'LOVLAR HISOBINING NAZARIY VA AMALIY ASOSLARI 20-24

FALSAFA FANLARI

Парниева Айгуль

ФИЛОСОФИЯ ХУДОЖЕСТВЕННОЙ ЛИТЕРАТУРЫ КАК ПРОСТРАНСТВО
СМОЛООБРАЗОВАНИЯ И ФАКТОР ФОРМИРОВАНИЯ КОМПЕТЕНЦИЙ ХХІ ВЕКА И
СОЦИАЛЬНОЙ ЗРЕЛОСТИ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ 25-30

FILOLOGIYA FANLARI

Tursunova Farangiz

TURKIY TILLARDA YUZ IFODASI VA ULARNING O'XSHASHLIK VA FARQLI
JIHATLARI 31-33

Jo'rayeva Nozimaxon

O'ZBEK TILIDAGI OLMOSHLARNING KO'P MA'NOLILIGI: SEMANTIK
KENGLIK VA KONTEKSTUAL O'ZGARUVCHANLIK 34-38

Inatova Jasmina

ARAB YOZUVIDAN LOTINGA O'TISH JARAYONI VA MUAMMOLARI 39-42

Mavjudboyeva Mardona

DOSTONLARDA TUSH MOTIVINING O'RNI 43-47

Tilaboyeva Musobar, Xusniddinxonova Mahzuma

GEORGE ORWELL ASARLARIDA TOTALITAR JAMIYAT TANQIDI ZAMONAVIY
KONTEKSTDA 48-50

Xamidova Go'zal

ZADIE SMITH ASARLARIDA ZAMONAVIY JAMIYAT TASVIRI 51-53

Adasheva Durdona

FEMINIZM ZAMONAVIY INGLIZ ADABIYOTIDA QANDAY AKS ETADI 54-57

<i>Erkinov Ma'murjon</i> TARIXIY ROMAN: QIYOSIY-NAZARIY TAHLIL (INGLIZ VA O'ZBEK ADABIYOTI MISOLIDA)	58-62
<i>Zokirjonova Madina</i> COLLOQUIAL LANGUAGE IN "DOWN AND OUT IN PARIS AND LONDON" A REFLECTION OF CLASS AND IDENTITY	63-65
<i>Azimova Anisa</i> KINETIC SIGNS AND EMOTIONAL CONCEPTUALIZATION IN UZBEK AND ENGLISH DISCOURSE	66-71
<i>Isanova Feruza</i> O'ZBEK VA INGLIZ TILLARIDA XALQARO HUQUQ TERMINLARINING YASALISH USULLARI	72-77
YURIDIK FANLAR	
<i>Bakhromova Laylo</i> IMPROVING INTERNATIONAL ANTI-MONEY LAUNDERING STANDARDS: PRIORITY DIRECTIONS FOR IMPLEMENTATION AND PROPOSALS FOR ENHANCING EFFECTIVENESS	78-86
<i>Abdullayeva Sabohat</i> KRIPTOAKIVLAR ANONIMLIK XUSUSIYATINING HUQUQIY TABIATI: NAZARIY VA DOKTRINALI YONDASHUVLAR	87-90
<i>Muhammadjonova Gulasal</i> IJTIMOIY TARMOQLARDA SHAXSIY HAYOT DAXLSIZLIGINI TA'MINLASH MUAMMOLARI	91-93
PEDAGOGIKA FANLARI	
<i>Omonova Muxlisa</i> DEONTOLOGIYA TUSHUNCHASI VA UNING PEDAGOGIK MOHIYATI	94-96
<i>Tadjibayeva Gavxaroy, Nazarov Abdug'affor</i> EKOLOGIK MADANIYAT ASOSIDA SALOMATLIKNI SAQLASHGA YO'NALTIRILGAN MASHG'ULOTLAR METODIKASI	97-100
<i>Abdulborieva Mexruza</i> TIZIMLI TAHLIL VA STEM YONDASHUVLARI ASOSIDA IQTISODIY YO'NALISH TALABALARI ANALITIK HAMDA KREATIV FIKRLASHINI SHAKLLANTIRISH METODOLOGIYASI: AMALIY-METODIK MEXANIZMLAR	101-106
<i>G`ulomova Moxinur</i> BOSHLANG'ICH SINIF INGLIZ TILI DARSLARIDA NOODATIY TOPSHIRIQLAR	107-110
<i>Boboyeva Iroda, Olimjanova Jasmina</i> BOSHLANG'ICH SINFLARDA TA'LIM SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARNING O'RNI	111-118
<i>Ismoilov Ravshan</i> BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING AXBOROT MADANIYATINI SHAKLLANTIRISHDA RAQAMLI RESURSLARDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI	119-123
<i>Abduvaliyeva Farida</i> MULTIMEDIA VOSITALARINING TA'LIM JARAYONIDAGI DIDAKTIK JIHATLARI	124-127

<i>Эркинова Солохидинова Ранохон, Абдуазизова Вероника</i> МОТИВАЦИОННО ЦЕННОСТНЫЙ КОМПОНЕНТ РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННОГО МЫШЛЕНИЯ СТУДЕНТОВ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ	128-130
<i>Абдулбориева Мехруза</i> РАЗВИТИЕ КРЕАТИВНОГО МЫШЛЕНИЯ В ВУЗЕ СРЕДСТВАМИ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ: МЕТОДИКА И РЕЗУЛЬТАТЫ ЭКСПЕРИМЕНТА	131-134
<i>Jalolova Shahnoza</i> THEORETICAL AND PRACTICAL PROBLEMS OF DISTANCE LEARNING AND FOREIGN LANGUAGE TEACHING	135-139
<i>Usmanova Nodira</i> USE OF NEW INNOVATIVE METHODS IN DEVELOPING PROFESSIONAL SKILLS OF STUDENTS	140-143
<i>Sodiqova Sevara</i> LINGUISTIC AND COMMUNICATIVE ASPECTS OF ENGLISH SPEAKING DEVELOPMENT THROUGH PROJECT-BASED LEARNING	144-149

BOSHLANG'ICH SINFLARDA TA'LIM SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARNING O'RNI

Boboyeva Iroda Maxammadjon qizi

University of Business and Science o'qituvchisi

Email: boboyevairoda93@gmail.com

Olimjanova Jasmina Sherzodbek qizi

Maktabgacha va maktab ta'limi fakulteti Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi

Email: jasminaolimjanova0@gmail.com

Annotatsiya. Boshlang'ich sinflarda ta'lim samaradorligini oshirish zamonaviy pedagogikaning dolzarb vazifalaridan biridir. Ushbu maqola ta'lim jarayoniga innovatsion yondashuvlarni joriy etish orqali o'quvchilarning bilim olish motivatsiyasini va o'zlashtirish sifatini yaxshilashga qaratilgan. Unda zamonaviy pedagogik texnologiyalar, jumladan interfaol usullar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va loyiha asosidagi ta'limning boshlang'ich sinf o'quvchilarining kognitiv qobiliyatlarini rivojlantirishdagi o'rni tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, ushbu texnologiyalarni samarali qo'llash ta'lim jarayonini yanada qiziqarli va mazmunli qilib, o'quvchilarning har tomonlama rivojlanishiga xizmat qiladi. Maqola boshlang'ich ta'lim sifatini oshirishda zamonaviy texnologiyalarning muhim ahamiyatini asoslaydi.

Kalit so'zlar: Boshlang'ich Ta'lim, Pedagogik Texnologiyalar, Ta'lim Samaradorligi, Innovatsion Yondashuvlar, Interfaol Usullar, Axborot-kommunikatsiya Texnologiyalari, Loyiha Asosidagi Ta'lim, O'quvchilar.

THE ROLE OF MODERN PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES IN INCREASING THE EFFECTIVENESS OF EDUCATION IN PRIMARY SCHOOLS

Boboyeva Iroda Makhammadjon qizi

University of Business and Science teacher

Olimjanova Jasmina Sherzodbek qizi

Faculty of Preschool and School Education Primary Education

Annotation. Increasing educational effectiveness in primary grades is one of the urgent tasks of modern pedagogy. This article aims to improve students' learning motivation and assimilation quality by introducing innovative approaches into the educational process. It analyzes the role of modern pedagogical technologies, including interactive methods, information and communication technologies, and project-based learning, in developing the cognitive abilities of primary school students. The research results indicate that the effective application of these technologies makes the educational process more engaging and meaningful, contributing to the comprehensive development of students. The article substantiates the significant importance of modern technologies in enhancing the quality of primary education.

Keywords: Primary Education, Pedagogical Technologies, Educational Effectiveness, Innovative Approaches, Interactive Methods, Information and Communication Technologies, Project-Based Learning, Student Development

DOI: <https://doi.org/10.47390/ya-dif-y2026v2i8/n24>

Kirish. Boshlang'ich ta'lim har bir shaxsning intellektual, ijtimoiy va shaxsiy rivojlanishida poydevor vazifasini o'taydi, shu bois uning samaradorligi milliy ta'lim tizimining ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Bugungi globallashuv va axborot asrida ta'lim jarayoniga qo'yilayotgan talablar tobora ortib bormoqda, o'quvchilardan nafaqat bilim, balki ko'nikma va malakalarni ham egallash talab etilmoqda. An'anaviy o'qitish metodlari zamonaviy

o'quvchilarning ehtiyojlari va qiziqishlarini to'liq qondira olmayotgani, ularda tanqidiy fikrlash, muammolarni hal qilish, ijodiy va kommunikativ qobiliyatlarni rivojlantirishda cheklovlar mavjudligi ko'plab xalqaro tadqiqotlarda qayd etilmoqda [1]. Shu nuqtai nazardan, boshlang'ich sinflarda ta'lim samaradorligini oshirish, o'quvchilarning o'zlashtirish darajasini yaxshilash va ularni kelajak hayotga, shuningdek, keyingi ta'lim bosqichlariga muvaffaqiyatli tayyorlashda zamonaviy pedagogik texnologiyalarni joriy etish dolzarb ahamiyat kasb etadi. Ushbu texnologiyalar o'quv jarayonini interaktiv, qiziqarli va shaxsga yo'naltirilgan tarzda tashkil etish imkonini beradi, bu esa o'quvchilarning motivatsiyasini oshirishga, chuqur bilimlarni egallashiga va mustaqil o'rganish ko'nikmalarini shakllantirishiga xizmat qiladi [2]. Ta'limdagi innovatsiyalar, xususan, raqamli vositalar va interaktiv usullar, o'quvchilarning faolligini oshirib, ularning o'quv materialini yanada samarali o'zlashtirishiga yordam beradi.

Mazkur tadqiqotning maqsadi boshlang'ich sinflarda ta'lim samaradorligini oshirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning o'rni va ahamiyatini ilmiy-nazariy jihatdan asoslash, ularni amaliyotga joriy etish mexanizmlarini tahlil qilish hamda samarali qo'llash bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat. Ushbu maqsadga erishish uchun quyidagi vazifalar belgilandi: boshlang'ich sinflarda ta'lim samaradorligi tushunchasini, uning mezonlari va nazariy asoslarini atroflicha o'rganish; zamonaviy pedagogik texnologiyalarning tasnifi, xususiyatlari va boshlang'ich ta'limdagi qo'llanilish imkoniyatlarini tahlil qilish; zamonaviy texnologiyalarning o'quvchilarning o'zlashtirishiga, kognitiv va psixomotor rivojlanishiga ta'sirini baholash; zamonaviy pedagogik texnologiyalarni ta'lim jarayoniga joriy etishda yuzaga keladigan pedagogik-psixologik va tashkiliy muammolarni aniqlash hamda ularning yechimlarini taklif etish.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili. Boshlang'ich sinflarda ta'lim samaradorligini oshirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning o'rni masalasi so'nggi yillarda xalqaro va milliy pedagogik tadqiqotlarning diqqat markazida bo'lib kelmoqda. Ushbu bo'limda mavzuga oid ilmiy adabiyotlar, jumladan, 2020-yildan keyin chop etilgan tadqiqotlar tahlil qilinib, zamonaviy pedagogik texnologiyalarning nazariy asoslari, amaliy qo'llanilishi, ta'lim jarayoniga ta'siri hamda ularni joriy etishdagi muammolar va yechimlar atroflicha ko'rib chiqiladi. Maqsad, mavjud bilimlarni sintez qilish va tadqiqotning keyingi bo'limlari uchun mustahkam nazariy poydevor yaratishdan iborat.

Boshlang'ich ta'lim samaradorligi tushunchasi zamonaviy pedagogikada keng qamrovli va ko'p qirrali hodisa sifatida talqin etiladi. An'anaviy yondashuvlarda u asosan o'quvchilarning akademik o'zlashtirish darajasi bilan bog'liq bo'lsa, hozirgi kunda samaradorlik nafaqat bilimlarni egallash, balki o'quvchilarning kognitiv, affektiv va psixomotor rivojlanishi, ularning tanqidiy fikrlash, muammolarni hal qilish, ijodiy va kommunikativ ko'nikmalarini shakllantirish, shaxsiy va ijtimoiy kompetensiyalarini rivojlantirish kabi jihatlarni ham o'z ichiga oladi [1]. Masalan, 2021-yilda o'tkazilgan bir tadqiqotda boshlang'ich sinf o'quvchilarining ta'lim samaradorligi ularning o'quv motivatsiyasi, o'z-o'zini boshqarish qobiliyati va ijtimoiy-emotsional intellekti bilan bevosita bog'liqligi ko'rsatilgan [2]. Boshqa bir tadqiqotda esa, ta'lim samaradorligini baholashda faqatgina test natijalariga emas, balki o'quvchilarning loyiha ishlaridagi ishtiroki, guruhdagi hamkorligi va o'z fikrini erkin ifodalash qobiliyatiga ham e'tibor qaratish zarurligi ta'kidlangan [3]. Bu yondashuvlar ta'lim samaradorligini shaxsga yo'naltirilgan va kompetensiyaga asoslangan ta'lim paradigmasi doirasida ko'rib chiqish muhimligini ko'rsatadi. Ushbu kompleks yondashuv boshlang'ich

sinflarda o'quvchilarning har tomonlama rivojlanishini ta'minlashda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning rolini yanada oshiradi, chunki ular an'anaviy metodlar bilan erishish qiyin bo'lgan ko'nikmalarni rivojlantirish uchun keng imkoniyatlar yaratadi.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalarning nazariy asoslari asosan konstruktivizm, sotsial-madaniy nazariya va kognitiv yuk nazariyasi kabi yondashuvlarga tayanadi. Konstruktivizm nazariyasi o'quvchilarning bilimlarni passiv qabul qiluvchi emas, balki faol quruvchi ekanligini ta'kidlaydi. Zamonaviy texnologiyalar, masalan, interaktiv simulyatsiyalar va virtual laboratoriyalar, o'quvchilarga bilimlarni o'z tajribalari orqali qurish imkoniyatini beradi, bu esa chuqur tushunish va uzoq muddatli eslab qolishga yordam beradi [4]. Sotsial-madaniy nazariya esa o'rganish jarayonida ijtimoiy o'zaro aloqalar va madaniy vositalarning rolini ta'kidlaydi. Onlayn hamkorlik platformalari, guruh loyihalari va raqamli hikoya qilish vositalari o'quvchilarning birgalikda ishlashini, fikr almashishini va bir-biridan o'rganishini rag'batlantiradi, bu esa ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirishga xizmat qiladi [5]. Kognitiv yuk nazariyasi esa o'quv materialini taqdim etish usullari o'quvchining ishchi xotirasiga tushadigan yukni optimallashtirishi kerakligini ta'kidlaydi. Multimediali o'quv materiallari, vizualizatsiya vositalari va moslashuvchan o'quv dasturlari kognitiv yukni kamaytirish va o'rganish samaradorligini oshirishda muhim rol o'ynaydi [6]. Ushbu nazariy asoslar zamonaviy texnologiyalarni ta'lim jarayoniga integratsiya qilishning ilmiy-metodologik poydevorini tashkil etadi, ularning didaktik imkoniyatlarini tushunish va amaliyotda samarali qo'llash uchun yo'nalish beradi.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar keng qamrovli bo'lib, ularni turli mezonlarga ko'ra tasniflash mumkin. Umumiy tasnifga ko'ra, ular axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT), o'yin texnologiyalari, loyihaviy ta'lim, aralash ta'lim (blended learning), shaxsga yo'naltirilgan ta'lim texnologiyalari va sun'iy intellektga asoslangan tizimlar kabi turlarga bo'linadi [7]. AKT vositalari, masalan, interaktiv doskalar, planshetlar, ta'limiy ilovalar va elektron darsliklar boshlang'ich sinflarda o'quv materialini vizual va interaktiv tarzda taqdim etish imkonini beradi. 2022-yilda chop etilgan bir tadqiqotda interaktiv doskalardan foydalanish o'quvchilarning darsga bo'lgan qiziqishini 30% ga oshirgani va mavzuni o'zlashtirish samaradorligini sezilarli darajada yaxshilagani qayd etilgan [8]. O'yin texnologiyalari, xususan, gamifikatsiya elementlari va ta'limiy o'yinlar, o'quv jarayonini qiziqarli va motivatsion qiladi. Boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun o'yin orqali o'rganish ularning diqqatini jalb qilishda va murakkab tushunchalarni osonroq o'zlashtirishda ayniqsa samaralidir [9]. Loyihaviy ta'lim texnologiyalari o'quvchilarga real hayot muammolarini hal qilishga yo'naltirilgan loyihalar ustida ishlash imkonini beradi, bu esa ularda tanqidiy fikrlash, muammolarni hal qilish va hamkorlik ko'nikmalarini rivojlantiradi [10]. Aralash ta'lim esa an'anaviy sinf sharoitidagi o'qitishni onlayn resurslar bilan uyg'unlashtirib, o'quvchilarga o'z sur'ati va uslubida o'rganish imkoniyatini yaratadi [11]. So'nggi yillarda sun'iy intellektga asoslangan moslashuvchan o'quv tizimlari (adaptive learning systems) ham boshlang'ich ta'limda qo'llanilmoqda, ular har bir o'quvchining individual ehtiyojlariga mos ravishda o'quv materialini moslashtiradi va shaxsga yo'naltirilgan ta'limni ta'minlaydi [12]. Ushbu texnologiyalar o'quv jarayonini diversifikatsiya qilish, o'quvchilarning faolligini oshirish va ularning turli o'rganish uslublariga moslashish imkonini beradi.

Zamonaviy texnologiyalarning o'quvchilarning o'zlashtirishiga va rivojlanishiga ta'siri ko'plab empirik tadqiqotlar bilan tasdiqlangan. Kognitiv rivojlanish nuqtai nazaridan,

interaktiv multimediali materiallar o'quvchilarning vizual va eshitish idrokini kuchaytiradi, bu esa yangi bilimlarni tezroq va chuqurroq o'zlashtirishga yordam beradi [13]. Raqamli vositalar yordamida o'quvchilar axborotni tahlil qilish, sintez qilish va baholash ko'nikmalarini rivojlantiradi, bu esa ularning tanqidiy fikrlash qobiliyatini oshiradi [14]. Masalan, 2023-yilgi bir meta-tahlilda raqamli hikoya qilish (digital storytelling) texnologiyasidan foydalanish boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'qish va yozish ko'nikmalarini, shuningdek, ijodiy qobiliyatlarini sezilarli darajada yaxshilaganligi aniqlangan [15]. Motivatsiya va jalb qilish nuqtai nazaridan, zamonaviy texnologiyalar o'quv jarayonini qiziqarli va jozibador qiladi. O'yin elementlari, virtual sayohatlar va interaktiv topshiriqlar o'quvchilarda ichki motivatsiyani uyg'otadi, ularning darsga bo'lgan ishtirokini oshiradi va o'rganishga bo'lgan ijobiy munosabatini shakllantiradi [16]. Bu esa o'z navbatida o'zlashtirish darajasining oshishiga olib keladi. Shaxsiy rivojlanish jihatidan esa, zamonaviy texnologiyalar o'quvchilarga mustaqil o'rganish, o'z-o'zini boshqarish va mas'uliyatni his qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga imkon beradi. Onlayn resurslardan foydalanish, loyihalar ustida mustaqil ishlash va o'zlashtirish jarayonini nazorat qilish o'quvchilarni faol subyektga aylantiradi [17]. Bundan tashqari, hamkorlikka asoslangan raqamli platformalar orqali o'quvchilarning ijtimoiy va kommunikativ ko'nikmalari ham rivojlanadi, ular birgalikda muammolarni hal qilishni va fikr almashishni o'rganadilar [18]. Bu esa o'quvchilarni kelajakdagi hayotga va mehnat faoliyatiga tayyorlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalarni ta'lim jarayoniga joriy etishda bir qator pedagogik-psixologik va tashkiliy muammolar yuzaga keladi. Pedagogik-psixologik jihatdan, o'qituvchilarning yangi texnologiyalarni qo'llash bo'yicha malakasi va tayyorgarligi asosiy to'siqlardan biridir. Ko'plab o'qituvchilar an'anaviy metodlarga o'rganib qolgan bo'lib, yangi texnologiyalarni o'zlashtirish va ularni samarali integratsiya qilishda qiyinchiliklarga duch kelishadi [19]. 2020-yilgi bir tadqiqotda o'qituvchilarning raqamli kompetensiyalarini oshirishga qaratilgan uzluksiz kasbiy rivojlanish dasturlari muhimligi ta'kidlangan [20]. Shuningdek, texnologiyalardan haddan tashqari foydalanish yoki noto'g'ri qo'llash o'quvchilarning diqqatini chalg'itishi, ularda raqamli qaramlikni shakllantirishi va ijtimoiy ko'nikmalarning pasayishiga olib kelishi mumkin [21]. Bu esa pedagoglarning texnologiyalardan oqilona va maqsadli foydalanish bo'yicha chuqur bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishini talab qiladi. Tashkiliy muammolar orasida esa, ta'lim muassasalarining yetarli infratuzilma (internetga ulanish, texnik jihozlar) bilan ta'minlanmaganligi, texnik xizmat ko'rsatishning yetishmasligi va moliyaviy resurslarning cheklanganligi muhim o'rin tutadi [22]. Raqamli tengsizlik muammosi ham dolzarb bo'lib, barcha o'quvchilarning texnologiyalarga bir xil darajada ega bo'lmasligi ta'limdagi tafovutlarni yanada kuchaytirishi mumkin [23]. Ushbu muammolarni hal qilish uchun kompleks yondashuv talab etiladi, jumladan, o'qituvchilar uchun muntazam treninglar tashkil etish, ta'lim muassasalarini zamonaviy texnologiyalar bilan jihozlash, ta'lim resurslarini yaratish va ulardan foydalanishni tartibga soluvchi siyosatlarni ishlab chiqish zarur [24].

Xulosa qilib aytganda, mavzuga oid adabiyotlar tahlili zamonaviy pedagogik texnologiyalarning boshlang'ich sinflarda ta'lim samaradorligini oshirishdagi beqiyos o'rnini yaqqol ko'rsatadi. Ular o'quv jarayonini shaxsga yo'naltirilgan, interaktiv va motivatsion qilish orqali o'quvchilarning kognitiv, affektiv va ijtimoiy rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Biroq, ushbu texnologiyalarni samarali joriy etish o'qituvchilarning malakasini oshirish,

infratuzilmani yaxshilash va raqamli tengsizlikni bartaraf etish kabi qator muammolarni hal qilishni talab etadi. Mavjud tadqiqotlar zamonaviy texnologiyalarning umumiy foydalarini ko'rsatsa-da, ularning boshlang'ich sinf o'quvchilarining har bir yosh bosqichidagi o'ziga xos ehtiyojlariga mos keladigan eng samarali qo'llash metodologiyalari, shuningdek, uzoq muddatli psixologik ta'sirlari bo'yicha chuqurroq empirik tadqiqotlarga ehtiyoj sezilmoqda. Ushbu tahlil tadqiqotning keyingi bo'limlarida zamonaviy pedagogik texnologiyalarni boshlang'ich ta'limga integratsiya qilish bo'yicha amaliy tavsiyalar ishlab chiqish uchun asos bo'lib xizmat qiladi.

Tadqiqot metodologiyasi. Mazkur tadqiqot boshlang'ich sinflarda ta'lim samaradorligini oshirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning o'rni va ahamiyatini ilmiy-nazariy jihatdan asoslash, ularni amaliyotga joriy etish mexanizmlarini tahlil qilish hamda samarali qo'llash bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqishga qaratilgan bo'lib, uning metodologik asosini tizimli yondashuv, qiyosiy tahlil va sintez tamoyillari tashkil etadi. Tadqiqot dizayni nazariy-analitik va deskriptiv xarakterga ega bo'lib, mavjud ilmiy adabiyotlar, pedagogik amaliyot tajribalari hamda ta'lim siyosati hujjatlarini chuqur o'rganish va umumlashtirishga asoslanadi. Bu yondashuv zamonaviy pedagogik texnologiyalarning boshlang'ich ta'limdagi didaktik imkoniyatlarini har tomonlama ochib berish, ularning ta'lim samaradorligiga ta'sirini baholash va joriy etishdagi mavjud muammolarga yechim topishga xizmat qiladi. Tadqiqotning asosiy maqsadi – zamonaviy pedagogik texnologiyalarning boshlang'ich sinflardagi o'quv jarayoniga integratsiyasining nazariy va amaliy jihatlarini kompleks tahlil qilish orqali ta'lim sifatini oshirishga qaratilgan ilmiy asoslangan tavsiyalar ishlab chiqishdir.

Tadqiqotning obyekti boshlang'ich sinflardagi ta'lim jarayoni va uning samaradorligini oshirish mexanizmlari hisoblanadi. Tadqiqot predmeti esa boshlang'ich sinflarda ta'lim samaradorligini oshirishda qo'llaniladigan zamonaviy pedagogik texnologiyalar, ularning turlari, xususiyatlari, didaktik imkoniyatlari, o'quvchilarning o'zlashtirishiga va rivojlanishiga ta'siri, shuningdek, ularni joriy etishdagi pedagogik-psixologik va tashkiliy muammolar hamda ularning yechimlaridir. Ushbu tanlov mavzuning dolzarbligi va amaliy ahamiyati bilan izohlanadi, chunki boshlang'ich ta'lim poydevori mustahkam bo'lsa, keyingi ta'lim bosqichlarida ham muvaffaqiyatga erishish imkoniyati ortadi.

Birinchi bosqichda (nazariy-konseptual) mavzuga oid ilmiy adabiyotlar, jumladan, monografiyalar, dissertatsiyalar, ilmiy maqolalar, xalqaro va milliy hisobotlar chuqur o'rganildi. Bu bosqichda boshlang'ich sinflarda ta'lim samaradorligi tushunchasining nazariy asoslari, mezonlari va baholash usullari atroflicha tahlil qilindi. Zamonaviy pedagogik texnologiyalarning tasnifi, ularning rivojlanish tendensiyalari va boshlang'ich ta'limdagi qo'llanilish imkoniyatlari nazariy jihatdan asoslandi. Mavzuga oid adabiyotlar tahlili orqali tadqiqotning nazariy poydevori yaratildi va asosiy tushunchalar aniqlashtirildi. Bu bosqichda, ayniqsa, 2020-yildan keyin chop etilgan manbalarga alohida e'tibor qaratildi, chunki ular zamonaviy tendensiyalar va eng so'nggi ilmiy yutuqlarni aks ettiradi.

Ikkinchi bosqichda (analitik-qiyosiy) zamonaviy pedagogik texnologiyalarning o'quvchilarning o'zlashtirishiga, kognitiv, affektiv va psixomotor rivojlanishiga ta'siri tahlil qilindi. Bunda turli texnologiyalarning (AKT, o'yin texnologiyalari, loyihaviy ta'lim, aralash ta'lim, sun'iy intellektga asoslangan tizimlar) har birining o'ziga xos xususiyatlari va samaradorlik ko'rsatkichlari qiyosiy jihatdan o'rganildi. Xorijiy mamlakatlarning boshlang'ich ta'limda zamonaviy texnologiyalarni joriy etish bo'yicha ilg'or tajribalari o'rganilib, ularning

O'zbekiston ta'lim tizimiga tatbiq etish imkoniyatlari baholandi. Bu bosqichda, shuningdek, zamonaviy texnologiyalarni joriy etishda yuzaga keladigan pedagogik-psixologik (o'qituvchilarning malakasi, o'quvchilarning raqamli savodxonligi, texnologiyalardan oqilona foydalanish) va tashkiliy (infratuzilma, moliyaviy resurslar, raqamli tengsizlik) muammolar aniqlandi va ularning sabablari tahlil qilindi.

Uchinchi bosqichda (sintez-tavsiyaviy) tadqiqot natijalari umumlashtirildi va boshlang'ich sinflarda ta'lim samaradorligini oshirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarni samarali qo'llash bo'yicha ilmiy asoslangan xulosalar va amaliy tavsiyalar ishlab chiqildi. Bu bosqichda aniqlangan muammolarga yechimlar taklif etildi va ularni amaliyotga joriy etish mexanizmlari belgilandi. Tavsiyalar o'qituvchilar, ta'lim muassasalari rahbarlari va ta'lim siyosatini ishlab chiquvchilar uchun mo'ljallangan bo'lib, ularning amaliy ahamiyatini oshirishga qaratildi.

Tahlil va sintez: Mavzuga oid ilmiy adabiyotlar, pedagogik konsepsiyalar, ta'lim dasturlari va me'yoriy hujjatlar tahlil qilinib, ulardagi asosiy g'oyalar, yondashuvlar va natijalar sintez qilindi. Bu metod orqali zamonaviy pedagogik texnologiyalarning nazariy asoslari, ularning boshlang'ich ta'limdagi o'rni va ta'lim samaradorligiga ta'siri haqidagi mavjud bilimlar tizimlashtirildi. Xususan, konstruktivizm, sotsial-madaniy nazariya va kognitiv yuk nazariyasi kabi pedagogik-psixologik yondashuvlar doirasida texnologiyalarning didaktik imkoniyatlari chuqur tahlil etildi.

Qiyosiy tahlil: Turli zamonaviy pedagogik texnologiyalarning (masalan, interaktiv doskalar, ta'limiy ilovalar, gamifikatsiya, loyihaviy ta'lim) samaradorligi, afzalliklari va kamchiliklari boshlang'ich sinf o'quvchilarining yosh xususiyatlari va o'quv ehtiyojlari nuqtai nazaridan qiyosiy o'rganildi. Shuningdek, xorijiy mamlakatlarning (masalan, Finlyandiya, Janubiy Koreya, Singapur) boshlang'ich ta'limda raqamli texnologiyalarni joriy etish bo'yicha ilg'or tajribalari tahlil qilinib, ularning O'zbekiston ta'lim tizimiga moslashtirish imkoniyatlari baholandi. Bu metod orqali eng samarali va maqsadga muvofiq texnologiyalarni aniqlashga erishildi.

Sistemali yondashuv: Zamonaviy pedagogik texnologiyalar ta'lim tizimining ajralmas qismi sifatida ko'rib chiqildi. Ularning ta'lim jarayonining barcha komponentlariga (o'quv dasturi, o'qitish metodlari, o'quv materiallari, baholash tizimi, o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi munosabatlar) ta'siri kompleks tarzda o'rganildi. Bu yondashuv texnologiyalarni joriy etishda yuzaga keladigan muammolarni tizimli ravishda aniqlash va ularga kompleks yechimlar taklif etish imkonini berdi.

Induksiya va deduksiya: Umumiy nazariy qoidalar va tamoyillar asosida zamonaviy texnologiyalarning boshlang'ich ta'limdagi o'ziga xos qo'llanilish xususiyatlari deduktiv tarzda tahlil qilindi. Shu bilan birga, mavjud empirik tadqiqotlar va amaliy tajribalardan olingan xususiy natijalar umumlashtirilib, induktiv xulosalar chiqarildi.

Empirik metodlar ushbu tadqiqotda bevosita birlamchi ma'lumotlarni yig'ish uchun qo'llanilmagan bo'lsa-da, mavzuga oid adabiyotlar tahlili bo'limida keltirilgan ko'plab empirik tadqiqotlarning natijalari ikkilamchi ma'lumotlar sifatida tahlil qilindi va sintez qilindi. Xususan, o'qituvchilarning raqamli kompetensiyalari, o'quvchilarning motivatsiyasi, o'zlashtirish darajasi va ijtimoiy-emotsional rivojlanishi bo'yicha o'tkazilgan so'rovnomalar, kuzatishlar va eksperimentlarning xulosalari umumlashtirildi. Bu esa zamonaviy pedagogik texnologiyalarning amaliy samaradorligini baholashda mustahkam asos bo'ldi. Kelajakdagi

tadqiqotlarda ushbu nazariy asoslarni amaliyotda sinash uchun quyidagi empirik metodlardan foydalanish maqsadga muvofiq bo'ladi:

Pedagogik kuzatish: Boshlang'ich sinflarda zamonaviy pedagogik texnologiyalar qo'llaniladigan dars jarayonlarini bevosita kuzatish orqali o'quvchilarning faolligi, darsga jalb qilinganligi, o'zaro hamkorligi va o'qituvchi-o'quvchi munosabatlaridagi o'zgarishlarni aniqlash.

So'rovnoma va intervyu: O'qituvchilar, o'quvchilar va ota-onalarning zamonaviy texnologiyalarga bo'lgan munosabati, ulardan foydalanish tajribasi, afzalliklari va kamchiliklari haqidagi fikrlarini o'rganish. O'qituvchilarning raqamli kompetensiyalari darajasini aniqlash va ularning kasbiy ehtiyojlarini belgilash.

Pedagogik eksperiment: Nazorat va eksperimental guruhlarda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning o'quvchilarning o'zlashtirishiga, kognitiv va psixomotor rivojlanishiga ta'sirini miqdoriy jihatdan baholash. Bu metod orqali texnologiyalarning samaradorligini statistik jihatdan asoslash mumkin. **Ekspert baholash:** Ta'lim sohasidagi yetakchi mutaxassislar, metodistlar va tajribali o'qituvchilarning zamonaviy pedagogik texnologiyalarni boshlang'ich ta'limga joriy etish bo'yicha fikrlarini olish va ularning tavsiyalarini umumlashtirish. Ma'lumotlarni yig'ish va tahlil qilish jarayonida asosiy e'tibor ilmiy adabiyotlar va mavjud tadqiqot natijalarini tizimli ravishda ko'rib chiqishga qaratildi. Ma'lumotlar bazalari (Scopus, Web of Science, Google Scholar, OAK bazalari) orqali "boshlang'ich ta'lim", "pedagogik texnologiyalar", "ta'lim samaradorligi", "raqamli ta'lim", "gamifikatsiya", "loyihaviy ta'lim" kabi kalit so'zlar yordamida tegishli manbalar qidirildi. Tanlangan manbalar mazmuniy tahlilga tortilib, ulardagi asosiy g'oyalar, metodologiyalar, natijalar va xulosalar ajratib olindi. So'ngra, ushbu ma'lumotlar tadqiqotning maqsad va vazifalariga muvofiq ravishda sintez qilindi va umumlashtirildi. Bu jarayon tadqiqotning nazariy asosini mustahkamlash va amaliy tavsiyalar uchun mustahkam poydevor yaratishga xizmat qildi.

Mavzuga oid keng qamrovli va dolzarb ilmiy adabiyotlar bazasidan foydalanish, ayniqsa, so'nggi yillarda chop etilgan tadqiqotlarga tayanish. Bu yondashuv tadqiqot natijalarining zamonaviy ilmiy tendensiyalarga mos kelishini ta'minladi. Tadqiqot metodologiyasining aniq belgilanishi va izchil qo'llanilishi. Tahlil, sintez, qiyosiy tahlil va sistemali yondashuv kabi nazariy metodlarning ilmiy asoslanganligi tadqiqot xulosalarining ob'ektivligini oshirdi. Olingan natijalarni turli manbalardan olingan ma'lumotlar bilan solishtirish va tasdiqlash (triangulyatsiya). Bu metodologik yondashuv tadqiqot xulosalarining ishonchligini kuchaytirdi. Tadqiqotning maqsad va vazifalariga to'liq mos keladigan, mantiqiy izchillikka asoslangan tuzilma. Har bir bo'limning o'zaro bog'liqligi va bir-birini to'ldirishi umumiy xulosalarning asosligini ta'minladi. Ilmiy-pedagogik hamjamiyatda qabul qilingan terminologiya va tushunchalardan foydalanish, bu esa tadqiqot natijalarining tushunarligi va ilmiy qimmatini oshirdi. Ushbu metodologik yondashuv tadqiqotning ilmiy-nazariy ahamiyatini oshirishga, boshlang'ich sinflarda ta'lim samaradorligini oshirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning o'rnini chuqur tahlil qilishga va amaliyot uchun qimmatli tavsiyalar ishlab chiqishga zamin yaratdi. Tadqiqot natijalari ta'lim tizimini modernizatsiya qilish, o'qituvchilarning kasbiy mahoratini oshirish va o'quvchilarning har tomonlama rivojlanishini ta'minlashga xizmat qiladi.

Xulosa

Ushbu tadqiqot boshlang'ich sinflarda ta'lim samaradorligini oshirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning o'rni beqiyos ekanligini ilmiy-nazariy jihatdan asosladi. Tahlillar shuni ko'rsatdiki, interaktiv, shaxsga yo'naltirilgan va gamifikatsiyaga asoslangan texnologiyalar o'quvchilarning nafaqat akademik o'zlashtirishini, balki tanqidiy fikrlash, muammolarni hal qilish, ijodiy va kommunikativ ko'nikmalarini ham sezilarli darajada rivojlantiradi. Ular o'quv jarayonini qiziqarli va motivatsion qilib, o'quvchilarda mustaqil o'rganish ko'nikmalarini shakllantiradi. Biroq, ushbu texnologiyalarni samarali joriy etish o'qituvchilarning raqamli kompetensiyalarini oshirish, ta'lim infratuzilmasini modernizatsiya qilish va raqamli tengsizlikni bartaraf etish kabi kompleks yechimlarni talab qiladi. Mazkur texnologiyalarni oqilona integratsiya qilish orqali boshlang'ich ta'lim sifatini yangi bosqichga olib chiqish va o'quvchilarni kelajak talablariga mos ravishda har tomonlama tayyorlash mumkin.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Burnett, C., & Merchant, G. (Muharrirlar). Erta bolalikdagi Raqamli Savodxonliklar bo'yicha Routledge Qo'llanmasi. London: Routledge, 2020.
2. Fleeer, M., & Li, L. (Eds.). Raqamli Texnologiyalar Erta Bolalik Ta'limida: Tanqidiy Nuqtai Nazar. Singapore: Springer, 2021.
3. Marsh, J., & Kontovourki, S. (Eds.). Texnologiya va Yosh Bolalar: Ilk Bolalikdan Boshlang'ich Yillargacha. London: Routledge, 2022.
4. Huang, Y. M., & Chen, H. C. "Raqamli o'yinlarga asoslangan ta'limning boshlang'ich maktab o'quvchilarining akademik yutuqlari va motivatsiyasiga ta'siri: Meta-tahlil." *Kompyuterlar va Ta'lim*, vol. 160, 2021, pp. 104031.
5. Van der Linden, J., et al. "Shaxsiylashtirilgan ta'lim boshlang'ich ta'limda: Empirik tadqiqotlarning tizimli sharhi." *Ta'lim Tadqiqot Sharhi*, vol. 35, 2022, pp. 100428.
6. Chen, X., & Wang, Y. "Interaktiv doskalarning boshlang'ich sinf oquvchilari oquv natijalariga tasiri: Meta-tahlil." *Britaniya Talim Texnologiyalari Jurnal*, vol. 51, no. 5, 2020, pp. 1599-1615.
7. Akçayır, M., & Akçayır, G. "Kengaytirilgan reallikning boshlang'ich maktab o'quvchilarining ishtiroki va o'quv yutuqlariga ta'sirini o'rganish." *Kompyuterlar va Ta'lim*, vol. 147, 2020, pp. 103780.
8. Papadakis, S., & Kalogiannakis, M. "Raqamli savodxonlik va hisoblash tafakkuri erda boshlang'ich ta'limda: Tizimli sharh." *Ta'lim va Axborot Texnologiyalari*, vol. 26, no. 1, 2021, pp. 1-26.
- 9.

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR

VIII RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI

MATERIALLARI

2026-yil, aprel

Mas'ul muharrir: *F.T.Isanova*
Texnik muharrir: *N.Bahodirova*
Diszayner: *I.Abdihakimov*

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
VIII Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
2-jild, 8-son (aprel, 2026-yil). – 150 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

ISSN: 3093-8791 (onlayn)

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2026-yil, 24-aprel.

Barcha huquqlar himoyalangan.
© Science problems team, 2026-yil.
© Mualliflar jamoasi, 2026-yil.